

ZORGLEERLINGEN OP SPOOR

ACTIVITEITENKALENDER “DOORGAANDE ZORGLIJNEN PO - VO - MBO”

Anita Bootsman (APS) - Saskia Mulder (APS) - Marij Bosdriesz (LCO) - Mieke Vergeer (LCO)

COLOFON

Deze publicatie is totstandgekomen in opdracht van het Ministerie van OCW en in uitvoering genomen door APS en LCOJ.

APS

Anita Bootsman a.bootsman@aps.nl
Saskia Mulder s.mulder@aps.nl

Landelijk Centrum Onderwijs & Jeugdzorg

Marij Bosdriesz m.bosdriesz@nji.nl
Mieke Vergeer m.vergeer@nji.nl

• Nederlands
Jeugd
• instituut

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2007, APS, Utrecht en LCOJ, Utrecht

INHOUD

- 1 Waarom deze kalender?
- 2 De kernpunten van een doorgaande zorglijn met daarin: Om welke leerlingen gaat het?
- 3 Belangrijke ingrediënten voor een doorgaande zorglijn
- 4 De succesfactoren op een rijtje
- 5 Wie doet wat?
- 6 Interessante materialen voor een doorgaande zorglijn
- 7 Voorbeelden
- 8 Voorbeeldkalender PO - VO

1 WAAROM DEZE KALENDER?

Deze kalender is bedoeld als hulp bij het realiseren van doorgaande zorglijnen bij twee overgangsmomenten, namelijk die van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs en van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs. Er zijn meer overstapmomenten te noemen die voor zorgleerlingen van belang zijn maar wij beperken ons tot bovengenoemde twee. Steeds meer scholen in PO, VO en MBO werken nauw samen met instellingen die zorg en hulp bieden aan leerlingen en ouders. Het belang van continuïteit in de zorg is voor zowel de leerlingen zelf, hun ouders als de scholen, groot. Vanuit de overheid, is de laatste jaren gestimuleerd om ook de zorginstellingen te laten aansluiten bij de zorgstructuur van de school in de vorm van ZAT's (Zorgadviesteams).

De ministeries van OCW en VWS streven naar een 100% landelijke dekking van zorgadviesteams. Door deze toegenomen aandacht voor zorg ontstond ook de wens om continuïteit te brengen in de zorg voor leerlingen rond de cruciale overgangsmomenten.

... de wens om continuïteit te brengen in de zorg voor leerlingen rond de cruciale overgangsmomenten.

Voor bijna alle leerlingen is de overstap van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs een grote gebeurtenis. Ook voor de overstap van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs geldt dit. De meeste leerlingen zijn prima in staat deze overstappen goed te maken. Voor zorgleerlingen vormen deze overstappen vaak een extra risico. Naast een doorgaande leerlijn hebben zij ook een doorgaande zorglijn nodig. In de praktijk blijkt deze doorgaande zorglijn niet altijd eenvoudig te realiseren.

Er spelen vaak heel verschillende, soms zelfs ogenschijnlijk tegenstelde, belangen mee.

Het realiseren van zo'n doorgaande zorglijn is een *gezamenlijke verantwoordelijkheid* van alle betrokkenen. Dat zijn naast de leerlingen, ouders en scholen/schoolbesturen ook zorginstellingen en gemeenten. De laatste partij – gemeente – is van groot belang als men een regionale aanpak voorstaat.

In de praktijk blijkt bij het tot stand brengen van een doorgaande zorglijn te gaan om activiteiten op **twee** terreinen:

- 1) De organisatie van de overgangprocedure, met goede bindende afspraken met alle partijen
- 2) Het creëren van wederzijds vertrouwen bijvoorbeeld t.b.v. het uitwisselen van informatie.

Bij het inrichten van een doorgaande zorglijn gaat het vooral om het opgang brengen van een discussie over dit onderwerp in de regio. Onderstaande vragen kunnen daarbij helpen:

- Om welke leerlingen gaat het?
- Wat is er nodig om voor hen een doorgaande zorglijn te realiseren?
- Wat is er al aanwezig op de school en/ of regio?
- Wat zit er in de weg om het bovenstaande tot stand te brengen?
- Wat moeten we op basis van bovenstaande gegevens gaan doen?

Deze kalender is ontwikkeld op basis van een inventarisatie van ervaringen in het land, de ervaringen van APS en LCOJ met diverse ZAT's en zorgstructuren in het land, gesprekken met leden van het Landelijk Platform Onderwijs en Jeugdzorg en een referentiegroep, samengesteld uit belangstellenden uit de verschillende sectoren. Ook is gebruik gemaakt van en aangesloten bij twee bestaande projecten op het gebied van doorgaande leerlijnen. Deze zijn te vinden op de websites: www.overgangpovo.nl en

www.leerlingenzorgvmbopro.nl.

Andere belangrijke informatiebronnen waren de overgangsprocedures PO – VO van Rotterdam, Den Haag en Amsterdam (inclusief de methodieken van Bij de Les Blijven) en VMBO – MBO van Apeldoorn en Rotterdam (inclusief de methodiek van Voorwerk). In de materialenlijst vindt u hierover nadere informatie.

Ondanks dat deze uitgave verschillende doelgroepen kent wordt er door ons in de algemene tekst gesproken over (zorg)leerlingen. Vanzelfsprekend worden hiermee ook de cursisten/deelnemers/studenten van het MBO genoemd.

Er zijn twee kalenders gemaakt: een voor PO-VO en een voor VO-MBO. Bij het ontwerpen hebben wij gezocht naar een handige en overzichtelijke vorm waarbij we de overgangsactiviteiten gerangschikt hebben in de tijd. Daarnaast kunt u ook uw eigen activiteiten noteren (in de lege kolom).

Wij geven steeds per twee maanden aan, welke activiteiten de verschillende scholen, de betrokken externe instellingen en de ouders en leerlingen kunnen uitvoeren om de doorgaande zorglijn te realiseren. U vindt op deze pagina's alle mogelijke stappen van alle betrokken partijen, die nodig kunnen zijn om te komen tot een complete doorgaande begeleidingslijn voor zorgleerlingen.

Deze kalender is een coproductie van het APS (Algemeen Pedagogisch Studiecentrum) en het LCOJ (Landelijk Centrum Onderwijs & Jeugdzorg / Nji).

Anita Bootsman (APS)
Saskia Mulder (APS)
Marij Bosdriesz (LCOJ)
Mieke Vergeer (LCOJ)

2 OM WELKE LEERLINGEN GAAT HET?

Elke leerling heeft recht op specifieke aandacht en zorg. Toch zijn er leerlingen die meer dan gemiddelde zorg nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Dit zijn bijvoorbeeld leerlingen:

- die extra onderwijszorg ontvangen of dit nodig hebben (bijvoorbeeld de geïndiceerde leerlingen)
- die hulp krijgen van externe zorgpartners of dit nodig hebben
- die naar inschatting van de school risico's lopen bij of na de overstap naar vervolgonderwijs

Voor al deze leerlingen zijn doorgaande zorglijnen in elk geval van belang. Misschien is voor sommige groepen de doorgaande zorglijn in uw regio al goed geregeld. Van belang is met elkaar vast te stellen voor welke groepen zorgleerlingen men de zorglijnen wil versterken.

Een vroegtijdige bepaling van potentiële zorgleerlingen loont. Hierdoor kan in het voorlaatste schooljaar een start gemaakt worden met een goede voorbereiding van de leerling op de overstap en het bieden van extra zorg.

Bij de bepaling van de zorgleerlingen en de begeleiding ervan worden (zonodig) de zorgpartners van de school, samenwerkend in het zorgteam of ZAT, betrokken. Dat kunnen zijn: schoolmaatschappelijk werk, bureau jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg, leerplichtambtenaar, politie, REC's, jeugd-GGZ.

3 BELANGRIJKE INGREDIËNTEN VOOR EEN DOORGAANDE ZORGLIJN

Al jaren wordt er op veel plaatsen in het land gewerkt aan het versterken van de doorgaande lijn bij de twee overstapmomenten. Dit zijn meestal generieke procedures, gericht op een doorgaande leerlijn voor alle leerlingen. Voor zorgleerlingen is naast een doorgaande leerlijn ook continuïteit in de zorg van belang: een doorgaande zorglijn dus.

Voor al activiteiten op de volgende drie gebieden kunnen bijdragen aan ontwikkeling of versterking van deze zorglijn:

1. informatie aan en ondersteuning van de zorgleerlingen en ouders bij de schoolkeuze
2. overdracht van zorginformatie van de ene school naar de andere school
3. continuïteit in lopende zorgtrajecten

Er is al veel ontwikkeld ten behoeve van de voorlichting aan ouders en leerlingen over het vervolgonderwijs ...

ouders bij aankomst op de nieuwe school om gezamenlijk het juiste leer- en zorgtraject vast te stellen.

Er is al veel ontwikkeld ten behoeve van de voorlichting aan ouders en leerlingen over het vervolgonderwijs, zoals schooladviezen vanuit de aanleverende school, kennismakingsactiviteiten voor leerlingen en kijkwijzers voor ouders. Deze activiteiten kunnen versterkt worden door ook aandacht te besteden aan de zorgmogelijkheden of zorgprofielen en zorgstructuren van de verschillende vervolgscholen. Daarbij kan gedacht worden aan zorg rond specifieke onderwerpen als dyslexie, gedrag binnen het autistiforme spectrum (waaronder ADHD en autisme) en hoogbegaafdheid.

Daarnaast blijken meer leerlingen op de juiste plek terecht te komen als het vervolgonderwijs zich nadrukkelijker profileert op hun eigen zorgmogelijkheden. Soms zijn scholen daar nog te terughoudend in. Wanneer in een regio nadrukkelijk een gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid bestaat om elke leerling een passende plek te bieden is deze terughoudendheid niet nodig. In het kader van de ontwikkelingen rond passend onderwijs zal deze gezamenlijke verantwoordelijkheid steeds meer van belang worden.

1. INFORMATIE AAN EN ONDERSTEUNING VAN LEERLINGEN EN OUDERS BIJ DE SCHOOLKEUZE

Wat vooral goed blijkt te werken is dat leerlingen en ouders optimaal betrokken worden bij de verschillende stappen in het overstaptraject door hen daarbij een actieve rol te geven. Dit kan bijvoorbeeld door het werken met portfolio's ten behoeve van competentiegericht leren en zelfgeschreven overgangs- of schoolverlatersrapporten, maar ook door informatie- en motivatiegesprekken te voeren met leerlingen en

2. OVERDRACHT VAN ZORGINFORMATIE VAN DE ENE SCHOOL NAAR DE ANDERE

Voor een doorgaande zorglijn is een goede overdracht van informatie over zorgleerlingen van de ene school naar de andere heel belangrijk. Naast de centrale rol van de school hierin kunnen leerlingen en ouders daarin zelf een rol vervullen, evenals de (externe) zorgpartners. In de praktijk blijkt dat naast een 'koude' schriftelijke informatieoverdracht van de ene school naar de volgende, een 'warme' overdracht,

in de vorm van een persoonlijk gesprek tussen de scholen over de zorgleerlingen, onontbeerlijk is. De koude overdracht betreft schriftelijke informatie over de leerling, waarbij bij voorkeur ook beknopte informatie over de zorggeschiedenis is opgenomen en aangegeven wordt dat warme overdracht gewenst is. De warme overdracht levert het meeste op wanneer het accent ligt op handelingsgerichte adviezen over de leerling van de leverende school aan de ontvangende school. De ontvangende school gaat vervolgens met de ontvangen adviezen en informatie aan de slag onder andere bij de indeling van de klassen.

Een goed regionaal overstaptraject vraagt om een 'trekker' die de totale overstapprocedure coördineert en organiseert ...

3. CONTINUÏTEIT IN LOPENDE ZORGTRAJECTEN

Om uit te maken welke zorg de school gaat bieden worden de aangemelde zorgleerlingen besproken in de eerste ZAT-bijeenkomst van de ontvangende school. Daaruit komen handelingsadviezen voort, die in het handelingsplan van de leerling worden opgenomen. Daarmee kunnen zorgtrajecten in gang- dan wel voortgezet worden. Dit brengt inhoudelijke continuïteit van zorg met zich mee, in samenwerking met de externe zorgpartners. Het spreekt voor zich dat een goede basiszorg en een goede communicatie van de handelingsadviezen naar alle betrokken docenten in de school aanwezig zijn.

De continuïteit van zorg wordt versterkt door het werken aan een gedeelde visie op onderwijs en zorg aan leerlingen door uitwisselingsactiviteiten als wederzijdse bezoeken en themadagen. Continuïteit in de persoon van de betrokken hulpverlener of de ambulant begeleider blijkt ook positief te werken. Als deze warme overdracht niet tot de mogelijkheden behoort, is een interne warme overdracht binnen de hulpverlenende instellingen essentieel.

4 DE SUCCESFACTOREN OP EEN RIJTJE

Als we de belangrijkste succesfactoren voor een goede doorgaande zorglijn op een rijtje zetten zijn dat vooral

- Een goede zorgstructuur in en om alle betrokken scholen, waarbij externe hulpverleningsinstellingen zorg en ondersteuning bieden voor, tijdens en na de overstap.
- Goede regionale afspraken en heldere informatie bij alle betrokkenen over het gehele overstaptraject, waarin minimaal geregeld zijn:
  - de vroegtijdige bepaling van de zorgleerlingen,
  - voorbereiding van de overstap met leerlingen en ouders,
  - het vaststellen en bieden van extra zorg en begeleiding bij de overstap door scholen en zorgpartners,
  - koude en vooral warme informatieoverdracht over zorgleerlingen,
  - duidelijke afspraken over toelatingsbeleid van scholen en eventuele aanvullende toetsen,
  - een effectieve verspreiding van de informatie op de vervolgschool
  - het van meet af aan bieden van de juiste (preventieve en/of curatieve) zorg
  - terugkoppeling vanuit het vervolgonderwijs naar de aanleverende school.
- Een goed regionaal overstaptraject vraagt om een 'trekker' die de totale overstapprocedure coördineert en organiseert, gefaciliteerd door gemeente en schoolbesturen.

- Naast een goede structuur is ook een positieve, steunende en betrokken houding bij alle professionals van belang, waardoor een sfeer van onderling vertrouwen kan ontstaan om informatie uit te wisselen in het belang van de zorgleerlingen.
- Scholen profileren zich sterker op hun zorgmogelijkheden, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de regio voor de plaatsing en optimale zorg van alle leerlingen.
- Leerlingen en ouders worden zo veel mogelijk actief betrokken bij het overgangs- en zorgtraject.

5 WIE DOET WAT?

In de praktijk blijkt een regionale aanpak de beste resultaten op te leveren. Afspraken van één basisschool met één VO-school of één VO-school met één MBO-afdeling sorteren minder effect. MBO en VO hebben immers te maken met veel aanleverende scholen.

Om een regionale aanpak te verwezenlijken zijn de volgende partijen bij uitstek aan zet:

- 1) de schoolbesturen PO en VO, verenigd in de samenwerkingsverbanden WSNS en (S)VO, en de besturen van ROC's/AOC's;
- 2) de gemeenten.

Zij hebben een grote rol in het vastleggen van afspraken over de inzet van lokale partners in de zorgstructuren en ZAT's die onder hun verantwoordelijkheid vallen, zoals (school)maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg en leerplicht, het faciliteren en het regisseren van de warme overdracht en het leveren van een bijdrage aan de uitvoering van passend onderwijs.

Maar om doorgaande zorglijnen te realiseren is de medewerking van alle betrokken partijen nodig. Naast de schoolbesturen / samenwerkingsverbanden en gemeenten zijn dat: leerlingen en ouders, teamleden van PO-, VO- en MBO-scholen en de zorginstellingen die deelnemen in de zorgteams en ZAT's.

Leerlingen en ouders hebben bijvoorbeeld tot taak zich voor te bereiden op de schoolkeuze en aanmelding bij een passende vervolgschool en zo veel mogelijk actief deel te nemen aan de overdracht van informatie van de oude naar de nieuwe school. En daarnaast om mee te werken

aan ondersteunings- of zorgtrajecten die zijn overeengekomen voor, tijdens of na de overgang naar de nieuwe school.

Docenten, directieleden en zorgcoördinatoren van PO-, VO- en MBO-scholen hebben onder meer tot taak informatie, advies en kennismakingsactiviteiten te bieden aan leerlingen en ouders ten behoeve van een goede keuze voor een vervolgschool. En daarnaast het zorgvuldig overdragen, ontvangen en intern verspreiden van mondelinge en schriftelijke informatie over zorgleerlingen en het inrichten van een goede preventieve en curatieve zorgstructuur, waarmee passend onderwijs en zonodig extra zorg geboden kan worden.

Om doorgaande zorglijnen te realiseren is de medewerking van alle betrokken partijen nodig.

6 INTERESSANTE MATERIALEN VOOR EEN DOORGAANDE ZORGLIJN

In aanvulling daarop hebben ook de externe zorgpartners van de scholen, samenwerkend in de ZAT's, taken hierin, zoals het bijdragen aan het bepalen van wie als zorgleerlingen voor de overstap moeten worden aangemerkt en het geven van handelingsadviezen voor de zorg rond deze leerlingen. Ook kunnen zij daadwerkelijke hulp of ondersteuning bieden aan leerlingen en ouders voor, tijdens en na de overstap. Bij lopende trajecten rond leerlingen kan overdracht van ZAT naar ZAT zinvol zijn en (zonodig) overdracht van informatie binnen de instellingen zelf; bijvoorbeeld van PO-teams naar VO-teams of van jeugd- naar volwassenenteams.

Er is een uitgebreide inventarisatie gemaakt van bestaande materialen, methodieken en instrumenten, specifiek gericht op de overgang van zorgleerlingen van PO naar VO en van VO naar MBO en de extra zorg voor deze leerlingen. Hoewel het aanbod specifiek voor zorgleerlingen en doorgaande zorglijnen nog niet zo groot is willen we u toch graag attent maken op een aantal interessante materialen. Op de websites www.onderwijsjeugdzorg.nl en www.aps.nl is een lijst opgenomen met die materialen, instrumenten en methodieken met een korte beschrijving en nadere informatie over waar ze te vinden zijn. Die zijn gerubriceerd onder de volgende thema's:

- Instrumenten voor informatieoverdracht:
  - Koude informatieoverdracht
  - Warme informatieoverdracht
  - Portfolio's
- Materialen voor begeleiding leerlingen bij schoolkeuze en overstap
- Materialen voor ondersteuning ouders bij schoolkeuze en overstap
- Materialen voor uitwisseling en informatie voor leerkrachten/begeleiders
- Toetsmaterialen en diagnostische instrumenten

Heeft u aanvullingen? Neemt U contact met ons op. Wij nemen uw suggesties graag over.

7 VOORBEELDEN

Voor het vaststellen van wie als zorgleerling kan worden aangemerkt zijn verschillende tests en toetsen beschikbaar. Voor meer informatie over een aantal veel gebruikte tests is een handig overzicht beschikbaar. Zie de websites www.aps.nl en www.lcoj.nl

In de praktijk blijkt samenwerking van alle scholen lang niet altijd eenvoudig te zijn. Er spelen immers vaak heel verschillende, soms zelfs ogenschijnlijk tegengestelde, belangen mee.

Maar ondanks die verschillende belangen is het *in het belang van de leerling* toch nodig om optimaal samen te werken om een doorgaande zorglijn tot stand te brengen. En dan blijkt dat waar dat lukt, ook alle andere betrokkenen daar beter van worden.

Voor leerlingen en ouders die als zeer kwetsbaar worden beschouwd bij de overgang kunnen coaches, bijvoorbeeld schoolmaatschappelijk werkers, worden ingeschakeld voor intensieve begeleiding. Dat kan betrekking hebben op de voorbereiding op de overstap, de schoolkeuze, gesprekken met de nieuwe school over de zorgmogelijkheden, hulpverlening aan de leerling en/of de ouders voor, tijdens en na de overstap naar de nieuwe school, enzovoort. Voorbeelden hiervan zijn het Juniorproject in Den Bosch, School 's cool in Amsterdam en 'alle zorgleerlingen binnenboord' in Rotterdam. (zie materialenlijst op www.aps.nl).

De zomercursus 'Plezier op school' biedt kinderen uit groep 8 die weinig weerbaar zijn extra sociale vaardigheden om beter met andere kinderen om te kunnen gaan en zo een goede start te kunnen maken op de nieuwe school en daar met plezier en vertrouwen heen te gaan.

Naast zorgvuldige verspreiding van relevante informatie van de aanleverende school naar alle betrokken mentoren en docenten heeft de ontvangende school bij voorkeur een basiszorgaanbod ter beschikking, bestaande uit:

- Basiszorg in de vorm van adaptief onderwijs (voor alle leerlingen)
- Preventieve (groepswijze) zorg voor leerlingen die dat nodig hebben om goed te kunnen aarden in de vervolgschool, zoals bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding, sociale vaardigheidstraining, faalangstreductie-trainingen en anti-pestprojecten
- Speciale leerlingenzorg voor specifieke groepen, zoals dyslexie, autisme, ADHD, hoogbegaafdheid, gedragsproblemen, enzovoort
- Geïndiceerde leerlingenzorg voor individuele leerlingen, zoals ambulante begeleiding voor rugzakleerlingen, geïndiceerde jeugdzorg, enzovoort
- Individuele hulpverlening aan leerlingen (en hun gezinnen) door lokale zorginstellingen, zoals maatschappelijk werk, leerplicht, politie, opvoedingsondersteuning, verslavingszorg, enzovoort

Een zoveel mogelijk doorlopende pedagogisch-didactische benadering draagt sterk bij aan continuïteit in de zorg voor leerlingen. Een voorbeeld daarvan is het indalen van niveau 1 van het MBO in het VMBO, zoals dat in verschillende regio's in het land gebeurt. Of de kopklassen en schakelklassen die aan het PO of VO gekoppeld zijn. Deze ontwikkelingen bieden met name voor zorgleerlingen veel extra mogelijkheden!

Voorbeelden van het actief betrekken van leerlingen en ouders zijn: het serieus nemen van de wensen en overwegingen van de leerling, het zelf samenstellen van een portfolio, het zelf schrijven van een schoolverlatersrapport, het voeren van motivatiegesprekken bij de aanmelding op de nieuwe school en het mede-opstellen en ondertekenen van zorg- en/of leercontracten.

ACTIVITEITENKALENDER OVERSTAP ZORGLEERLINGEN VAN PRIMAIR ONDERWIJS NAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

SEPTEMBER / OKTOBER				
PRIMAIR ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	LEERLING/ouders	ZAT EN ZORGPARTNERS	EIGEN AANVULLENDE ACTIES
<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren ouderinformatie-avond over het voortgezet onderwijs, inclusief de zorgmogelijkheden • Herijking bepaling (potentiële) zorgleerlingen, eventueel via aanvullende toetsen • Bepalen welke extra zorg nodig is in de route naar het VO • Opstellen van een handelingsplan voor deze leerlingen • Bespreken handelingsplan met ouders /leerling • Opstellen groepshandelingsplan • Uitvoeren handelingsplannen 	<p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen handelingsplan • Gesprek met ouders/leerling over het handelingsplan • Uitvoeren handelingsplan • Zorgcoördinator informeert mentoren over nieuwe zorgleerlingen en handelingsplan • Mentoren informeren docenten over zorgleerlingen / handelingsplannen • Algemene ouderavond met o.a. info m.b.t. het zorgaanbod van de school. 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezoeken ouderinformatie-avond over het voortgezet onderwijs • Bespreken handelingsplan met de school <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreken handelingsplan met de school • Bezoeken algemene ouderavond 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meewerken aan ouderavond • Bieden van extra zorg aan leerling/ouders. • Meedenken bij herijking bepaling (potentiële) zorgleerlingen in ZT/ZAT • Adviseren ten behoeve van de handelingsplannen • Bieden van extra zorg aan leerling/ouders <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreken van alle door PO gemelde zorgleerlingen in ZAT • Inbrengen dossierinformatie uit de eigen instelling mbt deze leerlingen • Adviseren ten behoeve van de handelingsplannen • Bieden van extra zorg aan leerling/ouders • Bijdrage leveren aan basiszorgaanbod / preventieve activiteiten 	

ACTIVITEITENKALENDER OVERSTAP ZORGLEERLINGEN VAN PRIMAIR ONDERWIJS NAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

NOVEMBER / DECEMBER				
PRIMAIR ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	LEERLING/ouders	ZAT EN ZORGPARTNERS	EIGEN AANVULLENDE ACTIES
<p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> Organiseren van schoolbezoek van VO-docenten en zorgcoördinator IB-er en leerkrachten groep 7 en 8 meelopen in het VO om een beeld te krijgen van de zorg daar Op meeloopdag bespreken huidige brugklassers afkomstig uit PO <p>Groep 7</p> <ul style="list-style-type: none"> Bepalen (potentiële) zorgleerlingen Bepalen welke extra zorg nodig is in de route naar het VO Opstellen van een handelingsplan Bespreken handelingsplan met ouders/leerling Uitvoeren handelingsplan 	<p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> Organiseren van schoolbezoek van PO-docenten en intern begeleider Zorgcoördinator en mentoren / docenten brugklas meelopen in het PO om een beeld te krijgen van de zorg daar Op meeloopdag bespreken huidige brugklassers afkomstig uit bezoekende PO-scholen <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Terugkoppelen naar het PO over de voortgang van de zorgleerlingen 	<p>Groep 7</p> <ul style="list-style-type: none"> Gesprek met de school over het handelingsplan 	<p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan uitwisselingsbezoeken aan (ZT/ZAT) PO en/of VO <p>Groep 7</p> <ul style="list-style-type: none"> Meedenken bij bepalen (potentiële) zorgleerlingen Adviseren ten behoeve van de handelingsplannen in ZT/ZAT Bieden van extra zorg aan leerling/ouders. <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Bieden van extra zorg aan leerling/ouders Evalueren warme overdracht met zowel de scholen als de interne collega's 	

ACTIVITEITENKALENDER OVERSTAP ZORGLEERLINGEN VAN PRIMAIR ONDERWIJS NAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

JANUARI / FEBRUARI				
PRIMAIR ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	LEERLING/ouders	ZAT EN ZORGPARTNERS	EIGEN AANVULLENDE ACTIES
<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Vaststellen voor welke leerlingen een beschikkingsaanvraag LWOO/PrO ingediend moet worden Bepalen welke aanvullende onderzoeken eventueel nodig zijn Informatie verzamelen voor het onderwijskundig rapport Ouders informeren over het traject LWOO/PrO en de zorgmogelijkheden in het VO Bespreken indicatie- en zorgtraject met ouders, incl. handelingsplan, toestemming voor toetsing, de aanvraag van beschikkingen en informatie-uitwisseling Beschikkingsaanvraag LWOO of PrO in orde maken Opstellen en uitvoeren van handelingsplannen 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Organiseren Open Dag voor ouders/leerlingen, inclusief informatie over het zorgaanbod van de school Start inschrijvingsgesprekken met leerling en ouders <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Evalueren van de geboden zorg en zonodig bijstellen van handelingsplan 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Bespreken indicatie- en zorgtraject, handelingsplan, toetsing, toestemming geven voor beschikkingsaanvraag en informatieoverdracht Gesprek voeren met de PO-school school over de zorgmogelijkheden van de VO-scholen 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Meedenken bij vaststelling aanvragen LWOO/PrO zorgleerlingen Eventueel uitvoeren van onderzoek ten behoeve van beschikkingsaanvraag LWOO/PrO Bijdragen aan de op- en bijstelling van de handelingsplannen in ZT/ZAT Bieden van extra zorg aan leerling/ouders Eventueel bijdragen aan voorlichting aan ouders over zorgmogelijkheden in het VO <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Evalueren van de geboden zorg en zonodig bijstellen van handelingsplan in ZAT 	

ACTIVITEITENKALENDER OVERSTAP ZORGLEERLINGEN

VAN PRIMAIR ONDERWIJS NAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

MAART / APRIL				
PRIMAIR ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	LEERLING/ouders	ZAT EN ZORGPARTNERS	EIGEN AANVULLENDE ACTIES
<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Schooladvies bepalen, mede op grond van CITO-toets Vaststellen welke extra zorg in de laatste periode van het PO nodig is en daarna Begeleiden van zorgleerlingen bij hun kennismakingsactiviteiten op het VO Vorbereiden en overdragen overgangsdossier / koude overdracht Vorbereiden handelingsadviezen en warme overdracht Uitvoeren warme overdracht met VO over zorgleerlingen 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Voeren van inschrijvingsgesprekken met toekomstige zorgleerlingen en hun ouders Kennismakingsactiviteiten aanbieden voor zorgleerlingen Vorbereiden warme overdracht Uitvoeren warme overdracht met PO over zorgleerlingen <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren handelingsplannen voor zorgleerlingen 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Bespreken schooladvies met school Toestemming geven voor informatieoverdracht naar het VO Intakegesprek voeren met het VO Portfolio of schoolverlatersrapport opstellen Deelnemen aan kennismakingsactiviteiten van het VO 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Bijdragen aan bepalen noodzakelijke extra zorg in laatste periode PO en daarna Bijdrage leveren aan zorginformatie voor het VO Bieden van extra zorg aan leerling/ouders, volgens handelingsplan <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Bieden van extra zorg aan leerling/ouders, volgens handelingsplan 	

ACTIVITEITENKALENDER OVERSTAP ZORGLEERLINGEN VAN PRIMAIR ONDERWIJS NAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

MEI / JUNI				
PRIMAIR ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	LEERLING/ouders	ZAT EN ZORGPARTNERS	EIGEN AANVULLENDE ACTIES
<p>Groep 7</p> <ul style="list-style-type: none"> Bepalen voorlopig schooladvies, mede op basis van Entreetoets Herijking (potentiële) zorgleerlingen Bepalen welke extra zorg nodig is in de route naar het VO Opstellen handelingsplan Bespreken handelingsplan met ouders/leerling Uitvoeren handelingsplan <p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Overleggen met VO, SWV-en PO en VO en leerplichtambtenaar over niet-geplaatste leerlingen Met ouders plaatsingsmogelijkheden bespreken 	<p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Klassenindeling afstemmen op zorgleerlingen Relevante informatie en handelingsadviezen uit PO opslaan in leerlingdossiers en doorgeven aan mentoren volgend schooljaar Kennismakingsactiviteiten aanbieden voor zorgleerlingen Overleggen met PO, SWV-en PO en VO en leerplichtambtenaar over niet-geplaatste leerlingen <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Terugkoppelen naar PO m.b.t. zorgleerlingen in de brugklas Zorg in eerste klas evalueren Zonodig bijstellen van handelingsplan voor het nieuwe schooljaar Gesprek met leerling/ouders over opgesteld handelingsplan 	<p>Groep 7</p> <ul style="list-style-type: none"> Bespreken handelingsplan en voorlopig schooladvies met de school <p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Deelnemen aan kennismakingsactiviteiten in het VO Gesprek met de school over plaatsingsmogelijkheden Eventueel opgeven voor zomercursus 'Plezier op school' <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Gesprek met de school m.b.t. de aanvullende zorg in het volgende schooljaar. 	<p>Groep 7</p> <ul style="list-style-type: none"> Bijdragen aan herijking (potentiële) zorgleerlingen Adviseren bij de op- en bijstelling van handelingsplannen Bieden van extra zorg aan leerling/ouders <p>Groep 8</p> <ul style="list-style-type: none"> Bijdragen aan de handelingsadviezen voor het VO Warme overdracht van het dossier binnen de eigen organisatie Eventueel ondersteuning bieden door de leerplichtambtenaar en jeugdzorg bij niet-geplaatste leerlingen Bieden van extra zorg aan leerling/ouders Warme overdracht van de dossiers binnen de eigen organisatie <p>Klas 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Meewerken aan de evaluatie van de zorg in klas 1 Handelingsadviezen geven voor het nieuwe schooljaar Bieden van extra zorg aan leerling/ouders. 	

JULI / AUGUSTUS - ZOMERVAKANTIE